PYYNTÖ KONSERNIOHJEEN MUKAISESTA ENNAKKOKANNASTA

Mänttä-Vilppulan kaupungin konsernijohdolle

Alueellisen biokaasulaitoshankkeen jatkokehittäminen ja hankekehityksen seuraavan vaiheen järjestäminen

MW-Kehitys Oy hallitus käsitteli kokouksessaan 20.10.2026 alueellisen biokaasulaitoshankkeen tilannetta ja päätti pyytää Mänttä-Vilppulan kaupungin konsernijohdolta konserniohjeen mukaisen kirjallisen ennakkokannan hankkeen jatkokehittämisestä ja sen järjestämisestä.

Hankkeen tausta ja nykytilanne

MW-Kehitys Oy on vastannut alueellisen biokaasulaitoshankkeen kehittämisestä ja toteuttanut vuonna 2025 kahdeksan kunnan yhteistyönä ALBIO-esiselvityksen. Selvityksen perusteella Mänttä-Vilppula on logistisesti edullisin sijoituspaikka, ja jätevesilietteitä sekä maatalouden biomassoja hyödyntävälle yhdistelmälaitokselle on tunnistettu liiketaloudellisesti kannattava toteutusmalli. Laitosinvestoinnin arvioitu suuruus on 26–35 miljoonaa euroa.

Hankkeen mahdolliseksi sijaintipaikaksi on suunniteltu Metsä Tissue Oyj omistamaa aluetta Mäntän jätevedenpuhdistamon läheisyydessä. Maanomistaja on suhtautunut hankkeeseen alustavasti myönteisesti, ja esiselvitykseen osallistuneiden kuntien edustajat ovat ilmaisseet kiinnostuksensa yhteiseen ratkaisuun. Hankkeessa on tunnistettu myös mahdollisia kaupallisia toteuttajia ja investoijia.

Hankkeen valmistelu on tähän asti painottunut teknis-taloudellisiin selvityksiin, toteutusvaihtoehtojen kartoittamiseen ja alustaviin yhteistyöneuvotteluihin. Seuraavassa vaiheessa on tarpeen selvittää järjestelmällisesti kuntien, vesihuoltolaitosten, maataloustoimijoiden ja kaupallisten toteuttajien osallistumisedellytyksiä sekä rakentaa hankkeen toteuttamisen mahdollistavaa toimijakokonaisuutta.

Kuntien näkökulmasta keskeistä on jätevesilietteiden käsittelyn pitkäjänteinen järjestäminen. Toteutusmallin tulee mahdollistaa kuntien osallistuminen ensisijaisesti lietteenkäsittelyn yhteistyö- ja sopimusjärjestelyjen kautta ilman välttämätöntä osallistumista varsinaiseen laitosinvestointiin.

1. Pyydettävä ennakkokanta

MW-Kehitys Oy hallitus katsoo, että yhtiöllä on tähänastisen valmistelun, asiantuntemuksen ja toimijaverkostojen perusteella parhaat edellytykset vastata hankekehityksen seuraavan vaiheen koordinoinnista. Tehtävän laajuus ja luonteen muuttuminen edellyttävät kuitenkin omistajan selkeää linjausta sekä erikseen sovittavaa toimeksiantoa ja resursointia.

Hallitus pyytää Mänttä-Vilppulan kaupungin konsernijohdolta kirjallista ennakkokantaa seuraaviin kysymyksiin.

1. Kaupungin tahtotila hankkeen edistämiseksi

Pitääkö kaupunki perusteltuna alueellisen biokaasulaitoshankkeen aktiivista jatkokehittämistä ja toteutukseen tähtäävän hankekehitysvaiheen valmistelua siten, että laitoksen ensisijaisena sijaintipaikkana tarkastellaan edelleen Mänttä-Vilppulaa?

Konsernijohdon omistajaohjaus

Konsernijohto katsoo, että biokaasulaitoshankkeen jatkokehittämistä ja toteutukseen tähtäävää hankevalmistelua voidaan jatkaa siten, että Mänttä-Vilppulan kaupunki olisi ensisijainen laitoksen sijaintipaikka

2. MW-Kehitys Oy rooli hankekehityksessä

Puoltaako kaupunki sitä, että MW-Kehitys Oy toimii hankekehityksen seuraavan vaiheen vastuullisena koordinaattorina erikseen sovittavan toimeksiannon perusteella?

Yhtiön tehtäviin voivat kuulua hankekehityksen kokonaiskoordinointi, teknis-taloudellisen ja kaupallisen valmistelun edistäminen, toimijaverkoston kokoaminen sekä neuvottelujen ja tarvittavien selvitysten valmistelu.

Konsernijohdon omistajaohjaus

Kyseessä on usean kunnan yhteishanke. Hankkeen vastuullisen koordinaattorin roolista ja rahoituksesta tulee sopia kaikkien hankkeeseen osallistuvien kuntien kanssa.

3. Kaupungin tehtävät kuntien välisen virallisen yhteistyön käynnistämisessä

MW-Kehitys pyytää kaupungin ennakkokantaa Mänttä-Vilppulan kaupungin roolista hankkeen edellyttämän virallisen kuntayhteistyön käynnistämisessä.

MW-Kehityksen näkemyksen mukaan seuraavassa vaiheessa olisi tarpeen:

Käynnistää kaupungin johdolla virallinen yhteydenpito ALBIO-esiselvitykseen osallistuneisiin kuntiin ja kutsua niiden sekä asianomaisten vesihuoltotoimijoiden edustajat yhteiseen neuvotteluun.

Selvittää kuntien alustava valmius osallistua yhteisen lietteenkäsittelyratkaisun jatkovalmisteluun sekä edellytykset mahdollisille myöhemmille pitkäaikaisille lietteenkäsittelyjärjestelyille.

Sopia kiinnostuneiden kuntien kesken jatkovalmistelun yhteistyömenettelystä ja tarvittavien kuntakohtaisten linjausten käsittelystä.

MW-Kehitys voi vastata yhteydenottojen ja neuvottelujen sisällöllisestä valmistelusta, tarvittavien selvitysten kokoamisesta sekä hankekehityksen koordinoinnista erikseen sovittavan toimeksiannon perusteella. Kuntien välinen virallinen yhteydenpito ja kaupungin omien kunnallisten linjausten valmistelu kuuluvat Mänttä-Vilppulan kaupungin vastuulle.

Muut kunnat ja vesihuoltotoimijat päättävät omasta osallistumisestaan toimivaltansa mukaisesti.

Pyydämme kaupungin näkemystä esitetystä työnjaosta ja siitä, millä menettelyllä kuntayhteistyö olisi tarkoituksenmukaista käynnistää.

Konsernijohdon omistajaohjaus

Kaupunki voi käynnistää neuvottelut esiselvityshankkeeseen osallistuneiden kuntien ja vesihuoltotoimijoiden halukkuudesta jatkohankkeen osalta.

Neuvottelut käynnistetään seuraavasti:

1. **Mänttä-Vilppulan kaupunki on yhteydessä hankkeeseen osallistuneisiin kuntiin ja vesihuollon toimijoihin ja pyytää ennakkokantaa halukkuudesta osallistua jatkohankkeeseen, mikä tähtää biokaasulaitoksen perustamiseen Mänttä-Vilppulan alueelle yhteistyössä MW-Kehitys Oy:n kanssa ja Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:n kanssa.**

2. **Mikäli hankkeeseen osallistuneet kunnat ja vesihuollon toimijat ilmoittavat halukkuutensa jatkohankkeeseen asia etenee valmisteluun ja sen myötä edelleen kuntien päätöksentekoon.**

3. **Valmistelun osalta tulee arvioida muun muassa mikä on selvitysaika, missä jatkohankkeen selvitykset toteutetaan, mitä jatkohankkeen tavoitteena on, mitä asioita selvityksen osalta käsitellään (biokaasulaitoksen toteuttamismallit ja näiden investointivarauslaskelmat, investoreiden kontaktointi, mahdollinen tonttikartoitus, investoreiden ja/tai kuntien neuvottelujen käynnistäminen maankäytön, kaavoituksen, tonttivarausten ja kauppojen osalta, paljonko selvitystyön kustannukset ovat ja miten kustannukset jakaantuvat halukkuutensa hankkeeseen ilmoittautuneiden kuntien kesken.**

4. **MW-Kehitys Oy:n palvelusopimuksessa on yhtiön tuottamista palveluista sovittu seuraavasti:**

   2.2 Hanketoiminta MW Kehitys Oy pyrkii aktiivisesti hakemaan ja hallinnoimaan paikallisia, alueellisia, maakunnallisia, ylimaakunnallisia ja EU-tason kehittämishankkeita. Lisäksi yhtiö avustaa muita alueen toimijoita kehittämishankkeiden hakemisessa. Hankkeiden hallinnointi sisältää: hankkeiden ideoinnin, suunnittelun, hakemisen, toteuttamisen, hallinnollisten kokonaisuuksien hoitamisen, raportoinnin ja hankkeiden johtamisen sekä tulosten jalkauttamisen.

   2.3.2 Elinkeinoelämän yleinen edistäminen
   - Mänttä-Vilppulan seudun elinkeinoelämän ja elinvoiman edistäminen sekä monipuolistamisen mahdollistajan toiminen. Yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä Mänttä-Vilppulan kaupungin, seudun yritysten ja alueen oppilaitosten sekä muiden elinvoimaa kehittävien ja rahoittavien yhteisöjen kanssa.

- Yritysten verkostoitumisen edistäminen sekä uusien kontaktien etsiminen ja niiden hyödyntäminen alueen elinkeinoelämän kehittämiseksi
- Alueen elinkeinoelämän ennakointipalveluiden, raporttien ja selvitysten tuottaminen
- Yhteydenpito elinkeinoelämän järjestöihin

Kaupunki katsoo, että ensimmäisen vaiheen neuvotteluiden osalta (kuntien, vesihuollontoimijoiden ja mahdollisten investoreiden kanssa) MW-Kehitys Oy:n työ on sopimuksen mukaista hankkeen jalkauttamis- ja elinvoimatyötä.

Mikäli kunnat ja vesihuollontoimijat ilmaisevat kiinnostuksensa jatkohankkeeseen, minkä myötä käynnistetään biokaasulaitoksen sijoittamisen valmistelu Mänttä-Vilppulaan, tehdään biokaasulaitokseen osallistuvien toimijoiden (kunnat, vesihuollontoimijat ja MW-Kehitys Oy) kanssa sopimus toteutuksesta vastuunjakotaulukkoineen.

Jatkovalmistelun resurssit ja rahoitus

Millä periaatteilla kaupunki katsoo, että hankekehityksen seuraavan vaiheen edellyttämät tehtävät, mahdolliset lisäselvitykset sekä MW-Kehityksen koordinointivastuun resurssit ja rahoitus tulee järjestää?

Tarkoituksena on määritellä yhdessä kaupungin kanssa jatkovalmistelun tavoitteet, tehtävät, aikataulu ja rahoitusperiaatteet ennen erillisen toimeksiannon hyväksymistä.

Asian jatkokäsittely

Kaupungin ennakkokannan perusteella MW-Kehitys Oy valmistelee hallitukselleen esityksen hankekehityksen seuraavan vaiheen organisoinnista, tehtävistä, aikataulusta ja resursoinnista.

Selvennökseksi vielä, että tässä vaiheessa ei pyydetä kaupungilta päätöstä laitosinvestointiin osallistumisesta, laitoksen omistus- tai toteutusmallista eikä sitoutumista lietteenkäsittelypalvelujen hankintaan. Tavoitteena on muodostaa yhteinen näkemys hankkeen jatkovalmistelun edellytyksistä ja osapuolten vastuista.

MW-Kehitys pyytää konsernijohtoa käsittelemään ennakkokantapyynnön mahdollisimman pian, jotta kuntien välisen yhteistyön käynnistäminen ja hankekehityksen seuraavan vaiheen valmistelu voivat edetä.

Konsernijohdon omistajaohjaus

Keskeisintä hankkeen toteuttamiseksi ja jatkovalmisteluiksi on selvittää hankkeeseen sitoutuneiden kuntien osallistuminen hankkeeseen hankkeen rahoituksen selvittämiseksi.

Kyseessä on hankkeen toteutuessa usean kunnan hanke, joten hankkeen rahoitukseen tulee osallistua kaikki hankkeeseen sitoutuvat kunnat. Hankkeeseen osallistuvien kuntien kesken tulee sopia hanketta operoivan tahon rooli ja rahoitus. Mänttä-Vilppulan kaupunki katsoo, että mikäli halukkuutta jatkohankkeelle kuntien kesken löytyy, hankkeen operatiivisena toimijana voi olla MW-Kehitys Oy.